

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej v právnej veci navrhovateľky **A. B.**, bytom S.proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o výšku invalidného dôchodku, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14. septembra 2011, č. k. 21Sd/223/2010-95, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14. septembra 2011, č. k. 21Sd/223/2010-95, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd rozsudkom zo 14. septembra 2011, č. k. 21Sd/223/2010-95, potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo X. zo dňa 12. augusta 2010, ktorým odporkyňa podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) od 30. mája 2006 priznala navrhovateľke invalidný dôchodok v sume 3 842 Sk

mesačne, zvýšený podľa § 82 ods. 2 zákona od 1. júla 2006 na sumu 4 071 Sk mesačne, od 1. júla 2007 na sumu 4 326 Sk mesačne, od 1. júla 2008 na sumu 4 543 Sk mesačne, určila, že podľa § 293ar ods.1 uvedeného zákona v znení zákona č. 659/2007 Z. z. jej k 1. januáru 2009 patrí invalidný dôchodok v sume 150,80 € mesačne a súčasne invalidný dôchodok navrhovateľky zvýšila od 1. januára 2009 podľa § 82 ods. 2 zákona na sumu 161,30 € mesačne a od 1. januára 2010 na sumu 166,30 € mesačne. Invalidný dôchodok odporkyňa priznala navrhovateľke z dôvodu, že bola od 30. mája 2006 uznaná za invalidnú s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 %.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd dospel záveru, že pre určenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť(45 %), pričom v rámci preskúmovacieho konania bola využitá aj možnosť posúdenia zdravotného stavu navrhovateľky v znaleckom dokazovaní. Súd konštatoval, že v danom prípade boli využité všetky možné dostupné prostriedky na zistenie skutočného funkčného postihnutia ľavej dolnej končatiny navrhovateľky, a preto zistené závery sú objektívnym východiskom pre posúdenie jej invalidity. K námietkam navrhovateľky ohľadom nezapočítania náhradnej doby a výpočtu dôchodku z hľadiska výšky osobných mzdových bodov za jednotlivé kalendárne roky, krajský súd poukázal na to, že navrhovateľka má správne zhodnotené obdobie dôchodkového poistenia, ako aj vymeriavacie základy, ktoré sú uvedené v osobnom liste dôchodkového poistenia. Navrhovateľka nepreukázala žiadne iné skutočnosti pre výpočet invalidného dôchodku. Súd prvého stupňa preto dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne je zákonné.

Rozsudok krajského súdu napadla včas podaným odvolaním navrhovateľka, namietajúc jeho nesprávne právne posúdenie. Spochybnila závery znalcov z odboru neurológie a skutočnosť, že posudkoví lekári vychádzali len z odborných posudkov odporkyňou určených znalcov. Namietala, že krajský súd nevyhodnotil dôkazy, ktoré predložila, a ktoré preukázali, že ide o invaliditu v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 16.júna 2005. Nesúhlasila ani so spôsobom výpočtu invalidného dôchodku, bez uvedenia konkrétnych údajov. (K odvolaniu opakovane pripojila aj 36 nálezov z odborných lekárskeho vyšetrení.)

Odporkyňa nepovažovala odvolanie navrhovateľky za opodstatnené a navrhla napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o priznaní invalidného dôchodku pre 45 %-nú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Navrhovateľka namietala nezákonnosť tohto rozhodnutia z dôvodu, že podľa jej názoru má viac ako 45 %-nú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a že jej invalidita vznikla v dôsledku pracovného úrazu.

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú za rozhodujúce zdravotné postihnutie možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 6 až 8 zákona).

Podľa všeobecného posudkového hľadiska uvedeného v kapitole VI., oddiel B, prílohy č. 4 zákona sa miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pri poškodeniach miechy určuje podľa stupňa nervových porúch – parézy (plégie) na končatinách, porúch močového mechúra a konečníka. Hodnotí sa postihnutie dominantnej končatiny a stupeň parézy (plégie).

Aj odvolací súd považoval posudky posudkových lekárov za objektívne a presvedčivé. Posudkoví lekári hodnotili ochorenie navrhovateľky prirovnaním k chorobám nervovej sústavy - poškodenia miechy, monoparéza-poškodenie jednej končatiny, ťažká monoparéza podľa kapitoly VI, oddielu B, položky c/ prílohy č. 4 zákona z rozpätia 45 % až 50 % na dolnej hranici ako

45 %-nú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Tento ich záver nie je v rozpore s predloženými nálezmi z neurologického vyšetrenia, z ktorých vyplýva, že u navrhovateľky ide o čiastočné funkčné ochrnutie končatiny a nie o úplné ochrnutie organického pôvodu. Navrhovateľka pritom nerefletovala na návrh posudkových lekárov o diagnostické doriešenie jej zdravotného postihnutia podrobením sa objektívnemu diagnostickému vyšetreniu funkčnej poruchy ľavej dolnej končatiny na nezávislom pracovisku v Bratislave alebo v Martine. Pokiaľ odmietla vyšetrenie na špecializovanom pracovisku, ktoré by mohlo preukázať iný ako doteraz ustálený diagnostický záver, sama znemožnila prípadné pre ňu výhodnejšie posúdenie jej zdravotného stavu a miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Za takej situácie je potom nedôvodná námietka navrhovateľky, že posudkoví lekári nezistili riadne jej zdravotný stav a jeho vplyv na zárobkovú schopnosť. Navrhovateľkou v odvolaní uvádzané porovnávanie s rôznymi druhmi zdravotných postihnutí (napr. strata jednej dolnej končatiny v bedrovom kĺbe s veľmi krátkym kýpťom stehna podľa kapitoly XV., oddiel G prílohy č. 4) nemá oporu v odborných lekárskejších nálezoch nachádzajúcich sa v jej posudkovom spise, resp. predložených navrhovateľkou.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že okolnosť, či invalidita vznikla alebo nevznikla následkom pracovného úrazu, v danom prípade nemá vplyv na posúdenie nároku navrhovateľky na invalidný dôchodok a jeho výšku. Okolnosť, že k poškodeniu zdravia navrhovateľky došlo v dôsledku pracovného úrazu, by mohla byť rozhodujúca pri posudzovaní nároku napr. na úrazovú rentu v inom správnom konaní.

Navrhovateľka v odvolaní bez bližšieho odôvodnenia namietala hodnotenie doby štúdia a materskej.

Podľa § 63 ods. 7 a 8 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení rozhodujúce obdobie na zistenie priemerného osobného mzdového bodu sú kalendárne roky pred rokom, v ktorom boli splnené podmienky nároku na dôchodkovú dávku, s výnimkou kalendárnych rokov pred 1. januárom 1984, ak tento zákon neustanovuje inak. Ak v rozhodujúcom období určenom podľa odseku 7 nie je najmenej dvadsaťdva kalendárnych rokov, za ktoré možno určiť osobné mzdové body, alebo je v ňom obdobie, za ktoré patrí osobný mzdový bod podľa § 255 ods. 3

prvej vety, predlžuje sa rozhodujúce obdobie pred rok 1984 postupne tak, aby v ňom bolo dvadsaťdva kalendárnych rokov, za ktoré možno určiť osobné mzdové body bez zohľadnenia obdobia, za ktoré patrí osobný mzdový bod podľa § 255 ods. 3 prvej vety. Ak poistenec ani po tomto predĺžení nemá dvadsaťdva kalendárnych rokov, za ktoré možno určiť osobné mzdové body bez zohľadnenia obdobia, za ktoré patrí osobný mzdový bod podľa § 255 ods. 3 prvej vety, zisťuje sa priemerný osobný mzdový bod z tohto nižšieho počtu kalendárnych rokov bez zohľadnenia obdobia, za ktoré patrí osobný mzdový bod podľa § 255 ods. 3 prvej vety. Na určenie priemerného osobného mzdového bodu podľa odseku 1 sa z obdobia dôchodkového poistenia v rozhodujúcom období vylučuje obdobie, za ktoré patrí osobný mzdový bod podľa § 255 ods. 3 prvej vety.

Keďže v rozhodujúcom období nezískala navrhovateľka najmenej dvadsaťdva kalendárnych rokov, za ktoré možno určiť osobné mzdové body, resp. je v ňom obdobie, za ktoré patrí osobný mzdový bod podľa § 255 ods. 3 prvej vety, predĺžilo sa rozhodujúce obdobie pred rok 1984 postupne tak, aby v ňom bolo dvadsaťdva kalendárnych rokov, za ktoré možno určiť osobné mzdové body bez zohľadnenia obdobia, za ktoré patrí osobný mzdový bod podľa § 255 ods. 3 prvej vety.

Podľa § 255 ods.1 veta prvá zákona o sociálnom poistení za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj zamestnanie a náhradná doba získané pred 1. januárom 2004 podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 255 ods. 3 zákona o sociálnom poistení za náhradnú dobu, dobu štúdia a dobu výkonu civilnej služby, ktoré sa hodnotia ako doba zamestnania získané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 a ktoré trvali celý kalendárny rok, patrí osobný mzdový bod vo výške 0, 3, 0, 6 v prípade materskej dovolenky. Ak sa kryjú tieto doby navzájom, patrí osobný mzdový bod vo výške 0, 3, 0, 6 v prípade materskej dovolenky len raz. Ak tieto doby trvali len časť kalendárneho roka, osobný mzdový bod sa určí ako súčin pomernej časti osobného mzdového bodu a počtu dní týchto dôb. Pomerná časť osobného mzdového bodu je podiel osobného mzdového bodu patriaceho za tieto doby, ktoré trvali celý kalendárny rok, a počtu dní

kalendárneho roka, v ktorom sa tieto doby získali. Pomerná časť osobného mzdového bodu sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

Podľa § 10 ods. 1 písm. c) zákona č.121/1975 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení účinnom do 31.decembra 1979 kde sa podľa tohto zákona požaduje pre vznik alebo výšku nároku na dôchodok určitá doba zamestnania, rozumie sa ňou aj doba štúdia na školách potrebná na prípravu na povolanie po skončení povinnej školskej dochádzky.

Navrhovateľka ukončila povinnú školskú dochádzku 31.augusta 1979 a doba jej štúdia na strednej škole od 1. septembra 1979 sa hodnotí ako doba zamestnania. Z toho dôvodu odporkyňa zahrnula kalendárne roky 1979 až 1982 do rozhodujúceho obdobia na zistenie priemerného osobného mzdového bodu v súlade s § 255 ods.1 zákona o sociálnom poistení v spojení s § 10 ods. 1 písm. c) zákona č.121/1975 Zb.

Odporkyňa pri hodnotení dôb zamestnania ako aj náhradných dôb vychádzala z evidenčných listov dôchodkového zabezpečenia, potvrdených zamestnávateľmi navrhovateľky.

K námietke navrhovateľky, že jej nebola správne hodnotená doba práceneschopnosti v roku 2005 (215 dní) je potrebné uviesť, že navrhovateľka v uvedenom období nebola dôchodkovo poistená (ako vyplýva z ustanovenia § 140 zákona) a preto odporkyňa postupovala v súlade so zákonom, keď uvedenú dobu pri výpočte osobného mzdového bodu za rok 2005 nezohľadnila.

Navrhovateľka v odvolaní proti rozsudku krajského súdu uviedla citácie rôznych zákonných ustanovení bez zjavnej súvislosti, v čom konkrétne vidí nesprávnosť rozhodnutia odporkyne a ničím nepreukázala, že by údaje za roky 1985 a 1989, rozhodné pre výpočet jej invalidného dôchodku, neboli správne.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval posudky posudkových lekárov za úplné, objektívne a presvedčivo odôvodňujúce záver o miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a tiež sumu invalidného dôchodku navrhovateľky vypočítanú v súlade

so zákonom, preto rozhodnutia odporkyne považoval za zákonné a rozsudok krajského súdu podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Účastníkom konania odvolací súd nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, keďže navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná a odporkyni žiadne trovy nevznikli.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že v prípade zhoršenia zdravotného stavu má navrhovateľka možnosť kedykoľvek požiadať o opätovné posúdenie zdravotného stavu a zvýšenie invalidného dôchodku.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 27. februára 2013

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová